

درد آتشین به دلاوران ویت نام جنوبی که بار دیگر امپریالیسم امریکا و چاکرانش را با ضربات جانانه خود میکوبند!

پنجاهمین سالگرد تأسیس انترناسیونال کمونیستی

و ناسیونالیسم سران انترناسیونالیسم دوم و اتحاد تمام نیروهای سالم جنبش کارگری را بر پایه مبارکسیسم انقلابی و تبدیل آنها به احزاب طراز نوین را ضرور میدانست.

در ژانویه سال ۱۹۱۹ جلسه مشاوره‌ای تحت رهبری لنین بشرکت نمایندگان احزاب دنباله در صفحه ۲

بر وفق نیازمندیها و وظائف جنبش انقلابی کارگری پدید آمد. پس از پیروزی اکثریت بزرگ جنبش کارگری و جنبشهای آزادی بخش ملی در سایر کشورها اوج گرفت و بر بنیاد آن تشکیل احزاب کمونیست آغاز گردید.

لنین برای پیشرفت و پیروزی انقلاب مبارزه آشتی ناپذیر با اپورتونیزم، شوینیسم

پنجاهمین سالگرد تأسیس انترناسیونال کمونیستی واقعه برجسته ای در تاریخ جنبش انقلابی جهانی است. انترنا-سیونال کمونیستی یا کمیترن سازمان جهانی احزاب کمونیست و کارگری بود که در شرایط تاریخی مشخص

مردم ارگان مرکزی حزب توده ایران

نظری به مناسبات اعراب و اسرائیل و بحران خاور میانه

هدفهای توسعه طلبانه اسرائیل

بحران خاور میانه که مولود تجاوز اسرائیل به پشتیبانی امپریالیسم امریکا و آلمان غربی بکشورهای عربی است، همچنان ادامه دارد و صلح جهانی را تهدید میکند. ۲۱ ماه است که اسرائیل با جنگ تجاوز کارانه خود قسمتهای مهمی از خاک مصر و سوریه و اردن را اشغال کرده و با وجود دخالت سازمان ملل متحد و قبول آتش بس از طرف اسرائیل مکرر و باشکال مختلف با اقدامات تجاوز کارانه خود ادامه داده و میدهد. حملات دائمی هوایی و زمینی بچاک اردن، بمباران حومه شهر دمشق، عملیات گوناگونی در فرودگاه بیروت، حملات متعدد بساحل غربی کانال سوئز نمونه هائی از اینگونه اقدامات است. چنین پیداست که تندروترین محافل ارتجاعی اسرائیل نه تنها قصد تصاحب دائمی زمینهای اشغالی را دارند، بلکه نقشه های توسعه طلبانه دیگری نیز در مغز خود طرح کرده اند که در فرصت مناسبی آنها را اجرا نمایند. سیاست اسرائیل در مناطق

اشغالی شیه بهمان سیاستی است که برای راندن اعراب از خاک اصلی فلسطین بکار بردند. ترور، تخریب، مصادره، قتل عام، آتش زدن خانه ها، مجلات و قراء از جمله وسائلی است که اسرائیل برای راندن اعراب از زاد بومشان بیرحمانه بکار میندند. هم اکنون قریب دو میلیون نفر عرب در مناطق اشغالی و بنابانهای مجاور فلسطین پریشان و سرگردان و بلا تکلیف بنابودی تهدید میشوند. صهیونیست ها که روزی بنام دفاع از قوم یهود علیه فجایع فاشیست های هیتلری ناله و ندبه و استغاثه میکردند، اکنون خود بهمان شیوه های فاشیستی دست میزنند. کسانی مانند موشه دایان با پشتیبانی ارتجاعی ترین محافل امپریالیستی امریکا و آلمان غربی نیروی نظامی اسرائیل را از لحاظ کمی و کیفی چنان مسلح میکنند که گوئی قصد تصاحب تمام خاور میانه را دارند. تحویل پنجاه فروند هواپیمای فانتوم امریکائی با اسرائیل و همکاری آلمان غربی با اسرائیل برای تهیه کردن دنباله در صفحه ۴

بزخی جوانب مبارزات زنان ایران در راه برابری حقوق

جنبش زنان ایران، پیشینه ای دراز و افتخار آمیز دارد. دیروز و امروز آغاز نشده است راه دشواری را از میان سد های سدید مقاومت ارتجاع و امپریالیسم، خرافات مذهبی، آداب و رسوم کهنه، جهل و کژ اندیشی محیط گذرانده و هنوز هم مجاهدات فراوانی را توأم با انواع پای بند ها در پیش دارد. برای طی این راه و عبور از موانع بدون تردید کار وسیع توضیحی، شکل روز افزون، انتخاب شعار های تجهیز کننده و ارائه هدف روشن و مشخص ضرور است. حزب ما مابنا به یک حزب پیشرو، از آغاز پیدایش خود با روشن بینی یک حزب مارکسیست - لنینیست

توجه خاص به اهمیت مبارزه زنان چه در عرصه صنفی برای تأمین حقوق اجتماعی و اقتصادی و چه در عرصه سیاسی برای مبارزه علیه استعمار و ارتجاع داشته است.

مبارزات درخشان ۲۷ سال پیش حزب ما بعنوان تنها سازمان سیاسی متشکل و نیرومند مسئله تساوی حقوق زن و مرد را مطرح کرد. شعار های مترقی حزب ما در این زمینه از آنجهت که از واقعیت زندگانی زنان منشاء میگرفت در اندک زمانی هزاران

مبارزات درخشان زنان پشتوانه پیروزیهای حل و آینده حقوق زن و مرد را مطرح کرد. شعار های مترقی حزب ما در این زمینه از آنجهت که از واقعیت زندگانی زنان منشاء میگرفت در اندک زمانی هزاران

دنباله در صفحه ۵

کنگره جهانی زنان

کنگره جهانی زنان بدعوت فدراسیون دمکراتیک بین المللی زنان از ۱۴ تا ۱۸ ژوئن ۱۹۶۹ در هلسنکی تشکیل میشود. این کنگره که هم اکنون از طرف زنان جهان در سراسر دنیا با شور و هیجان تدارک میگردد توجه اساسی خود را به نقش زن در دنیای امروز معطوف داشته سعی مینماید اشکالاتی که شرکت زن را در زندگی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مانع میگردد به بحث گذارده برای تسهیل امور زندگی زن و تساوی کامل با مرد در تمام شئون و مسائل مؤثر و قاطع یافته و اقداماتی اساسی مبنول دارد.

علاوه بر گزارش اصلی که بوسیله دبیر کل فدراسیون داده خواهد شد و همان زن در دنیای معاصر است گزارشهای دیگری در باره وضع زن در زندگی خانوادگی، اجتماعی، زنان کارگر و همدردی با زنان و کودکان و بتنام داده خواهد شد. کنگره زنان برای تساوی حقوق زن و مرد، تعلیم و تربیت مساوی با مرد را یکی از شرایط اولیه میدانند و بدین سبب توجه زنان جهان را به مبارزه با عدم تساوی در امر آموزش و بخصوص آموزش تخصصی و در کشورهای در حال رشد مبارزه با بیسوادی جاب میکند. برای تدارک این کنگره وسیع و مسائل و مشکلاتی که دامنگیر زندگی زن است تاکنون چندین سمینار تشکیل شده که از جمله سمینار مغولستان و نیز سمینار های مکزیک و شیلی در باره وضع عمومی زنان امریکای لاتین میباشد.

هیتی از طرف فدراسیون دمکراتیک بین المللی زنان برای بررسی وضع زنان آسیائی به هندوستان، افغانستان، نیپال و سیلان سفر کرد و پس از مطالعه وضع آن کشورها در نظر گرفت که مراکز آموزشی و کمکی در چند کشور آسیائی تشکیل دهد که در این مراکز علاوه بر مبارزه با بیسوادی و تعلیم کادر های آموزشی کتابخانه مخصوص زنان و کلاسهای تخصصی مامائی و خیاطی و غیره نیز شروع بکار خواهد کرد. فدراسیون با تمام نیرو به مبارزه زنان

دنباله در صفحه ۵

نوروز ۱۳۴۸

سالی طی شد و نوروزی دیگر رسید. این جشن دیرینسال ملی ما که با شکوفتنگی و بیداری طبیعت همراه است، یکی از زیباترین دلانگیزترین و طبعی ترین جشنهای جهانست و آنرا علاوه بر خلق های میهن ما، خلقهای دیگر نیز میشناسند و بر پا میدارند.

روشن است در جامعه های مانند جامعه ایران که آنرا تنها قضات شدید طبقاتی پرتکامه میبوی از فقر و ثروت از هم میدرد، فرشته نوروز یکسان در گناه و کلبه ها فرود نمیباید: جانی بر عسرت، جانی دیگر بر بر حرست میافزاید. ولی ما بهر حال در این جشن برای زحمتکشانشان کشور عزیز خود آرزومند و مشتاق سرنوشتی هستیم که با آنهمه فداکاریهای دیروزی و پایداریهای امروزی الحق برآورده آند.

بویژه در این روزها دلهای ما نزد زندانیان سیاسی است که در همه زندانهای کشور بخاطر عقاید خویش در بندند. ما با آنها و بخاتواده های آنها که بار فراق عزیزان خود را بردل دارند، درود میفرستیم و خود را در آندوه و انتظار آنها شریک میشمریم. بهمانسان که زمستان دسردر طبیعت را دوام نیست و بهار خرمی بخش را از بی دارد. شب استبداد نیز همواره نخواهد بآید و بلامداد آزادی واقعی مردم زحمتکش کشور ما در خواهد دمید و در آنگام عید حقیقی در کوچه هاو خانه های محقر ما نیز پای خواهد نهاد.

هیئت تحریریه ماهنامه مردم، بمناسبت جشن نوروز باستانی سال ۱۳۴۸ بهمه مبارزان ضد رژیم بهمه رفقای حزبی و هواداران حزب از صمیم قلب شادباش میگردد تندرستی و بهروزی آنرا آرزومند است. هیئت تحریریه مردم

انتخابات انجمنهای دانشجویی

چگونه برگزار شد؟

مدت دو سال دانشجویان بخاطر تحقق هدفهای صنفی برای بدست آوردن ابتدائی ترین حقوق دانشجویی مبارزه کردند. رژیم با تمام امکانات خود با دانشجویان مقابله نمود. گروه گروه بزدانان فرستاد، ده ها نفر را روانه سرباز خانه ها نمود و گرفتاریهای دیگری ایجاد کرد، ولی نتوانست جنبش دانشجویان را درهم شکند. مخالفین جنبش

دنباله در صفحه ۵

با ایمانی محکم بسوی آینده

(انقلاب علمی و فنی و دورنمای تحول اجتماعی جهان)

خوش بینی انقلابی

خوش بینی و ایمان بآینده خصیصه مبارزان انقلابی است. این خوش بینی پنداری و عامیانه نیست، بلکه بر مبنای علم و واقعیت متکی است. این يك ایمان کور و تعبدی نیست، بلکه بر درك آگاهانه قوانین حرکت اجتماع، بر باور به نیروی آفریننده انسانها متکی است. يك مبارز انقلابی در تاریخترین پیچ های حوادث باور بی تزلزل خویش را بظرفمندی نهائی امر حق، امر توده ها، امر سوسیالیسم و کمونیسم هرگز از دست نمیدهد و دشواریها و شکست های گذرا، افاق دید او را تیره نمسازد. سفسطه های «عالمانه» او را گمراه نمیکند.

پایه های عینی خوش بینی انقلابی

خوش بینی و ایمان ما به آینده در شرایط کنونی مبتنی بر این واقعیت عیان است که هم در عرصه رشد قوای مولده و هم در عرصه مناسبات تولید تحولاتی روز بروز سریعتر و قویتر بسوی سوسیالیسم و بزبان سرمایه داری بعنوان يك فرماسیون منسوخ اجتماعی در جریان است.

در عرصه رشد قوای مولده ما با انقلاب علمی و فنی بینظیری روبرو هستیم؛ دست یافتن بر انرژی اتمیک و هسته ای، تکنیک راکت و کیهان نوردی، اوتوماسیون و سیرنیتیک، شیمی پولیمر و آنزیم، کشف قوانین و ساختمان درونی یاخته های ارثی و غیره و غیره از جمله بخشهای مختلف این انقلاب علمی و فنی است. هیچ دانشی اعم از طبیعی و اجتماعی نیست که طی دهه های اخیر دستخوش تحولات عمیقی نشده باشد. معرفت ما نسبت به قوانین طبیعت و جامعه بشککل تصاعدی در حال افزایش است و حجم معلومات ما نسبت به چند دهه پیش چند برابر شده است.

این انقلاب علمی و فنی، بویژه نقشی که اوتوماسیون روز افزون و دخالت کومپیوترها (یا ماشینهای محاسبه الکترونیک) در تنظیم و اداره تولید بازی میکنند، با نجا رسیده که علم بیکی از قوای مولده مبدل شده و مسئله پیروزی در عرصه انقلاب علمی و فنی به یکی از مرکزی ترین وظایف بدل گردیده است.

مسئله اینجاست که جوامع سوسیالیستی بعزت داشتن رهبری متمرکز و علمی، اجتماعی بودن تولید و مالکیت، سمت انسانی مصرف عمومی، رها بودن از بحرانها و افت های ادواری و هرج و مرج تولید، فارغ بودن از مخارج بيمصرف و عدم تعادل اجتماعی و مبارزات آشتی نا پذیر طبقاتی، همه گونه شانسی را دارند که در عرصه انقلاب علمی و فنی بر حریف سرمایه دار، گام بگام، به پیروزی قطعی ناخال آیند. اینک اتحاد شوروی در مدتی کوتاه، علیرغم مصائب عظیم جنگها، توانست بیکی

جانشین آن میکند. بقول مارکس این تحول حرکتی است از ماقبل تاریخ بشری بتاریخ وی، حرکتی است از عرصه جبر به عرصه اختیار اردوگاه سوسیالیستی و در مرکز آن اتحاد شوروی در زمینه این نبرد عظیم طبقاتی نقش قاطع دارد.

سفسطه ایده نولوگهای بورژوا

ایده نولوگهای بورژوازی در هر دوی این زمینه ها سفسطه میکنند و مدعی هستند گویا انقلاب علمی و فنی جهان را «ایده نولوژی زدائی» سکرده، مبارزه طبقاتی را زائد ساخته و مسائل جهان را بدون مداخله این مبارزه حل میکند و گویا سرمایه داری در این زمینه قدرت انطباق و خلاقه بیشتری از سوسیالیسم نشان میدهد و حتی گویا کشور های سوسیالیستی بیش از پیش از مغرب سرمایه داری عقب میمانند!

هر دوی این دعاوی غلط است. تحول قوای مولده بدون تحول مناسبات تولیدکاری را نمیتواند حل کند. البته تحول قوای مولده در عصر انقلاب علمی و فنی معاصر کار را بجائی میرساند که مناسبات تولیدی سرمایه داری (بشابه مناسبات پیشین بر تملک خصوصی افراد تولید) بیش از پیش از صحنه تاریخ رانده میشود، ولی بهر جهت مسئله اینجاست که این مناسبات که بر بنیاد تملک و تصرف خصوصی نتایج يك تولید بیش از پیش اجتماعی است نمیتواند در تاریخ دوام آورد. صحت ایده نولوژی زدائی نیز سخن بویچی است. ایده نولوژی علمی بر تارناز تقطیر تجارب تاریخ معاصر است و آنرا نمیتوان از دماغ مبلبون هائی که به برکت آن بجرکت درآمده اند زدود. زدودن این ایده نولوژی یعنی زدودن جامعه شناسی علمی، سفسطه هائی که بنام این ایده نولوژی گاه از چپ و گاه از راست میشود سرانجام به صخره استوار واقعیات برخورد خورد و خورد خواهد شد. این ادعا نیز که گویا سرمایه داری «قدرت انطباق و خلاقه» قوی تری در دوران انقلاب علمی و فنی نشان میدهد سخنی است بی یا. آنکسی در انقلاب علمی و فنی پیروز میشود که قدرت

تمرکز و شکل علمی، سرمایه گذاری نیرومند، تربیت وسیعتر کادر علمی و تجهیز نیرومند قوای انسانی از خود نشان دهد. حتی جامعه شناسان امریکائی که امروز از اجتماع «علمی» فردا که بنظر آنها بعد از «جامعه صنعتی» فرا میرسد، سخن میگویند بر آنند که اتحاد شوروی که ۴ برابر امریکا کادر علمی - فنی پرورش میدهد بیش از امریکا شانس تبدیل شدن بچنین جامعه ای را دارد. چرچیل سالها پیش درباره توفیق عظیم شوروی در تربیت کادر علمی به باختر زنهار باش داد. حتی این امپریالیست فرنتوت گویا متوجه بود که ورزش تاریخ از کدام سو است لذا هراسان بهیجان آمده بود.

روشن است که امریکا که مدتهاست به «گریزاندن مغزها» مشغول است و صد و پنجاه سال است در بستر نرم ثروت و صلح لیده عجالتا در برخی مسائل دارای امتیازاتی است. ولی «مرد آخرین مبارک بنده است» همان اتحاد شوروی که از سطح بدوی سال

از دو قدرت درجه اول جهانی بدل شود، نخستین دولتی باشد که راه برگیمان گشوده ایستگاه برق اتمیک ساخته، اولین هواپیمای جت و سپس اولین هواپیمای ماوراء صوت مسافری را ایجاد کرده، دارای بزرگترین ایستگاه برق آبی و بزرگترین دستگاه مسرعه پروتونی جهان است و در فیزیک و ریاضیات جای نخستین را دارد و چهار برابر ایالات متحده امریکا مهندس تربیت میکند و غیره، خود بهترین نمودار امکانات شگرف سوسیالیسم است که علیرغم محرومیت ها، عقب ماندگی ها، نیرومند ترین حریف سرمایه داری را پشت سر گذاشته است.

اتحاد شوروی در جاده اوج

نیل به نخستین مقام در زمینه عرصه های قاطع علم و فن، برای سوسیالیسم و بویژه اتحاد شوروی طی چند دهه آینده امری است مسلم. دلیل آن دستاوردهای عظیم گذشته است. دلیل آن آهنگ رشد در زمینه اقتصاد و فرهنگ است که از آهنگ رشد کشورهای سرمایه داری سریعتر و ثابت تر است. دلیل آن وجود محملهای طبیعی فوق العاده مساعد رشد سریع است.

اگر صلح جهانی حفظ شود، که امروز عوامل متعددی برای حفظ آن وجود دارد، در آنصورت این پروسه ناگزیر بدون انحراف و نوسان پیش خواهد رفت و نخستین کشور سوسیالیستی جهان به نیرومند ترین جامعه صنعتی و علمی آینده بدل خواهد گردید. این امر در سر نوشت سوسیالیسم در جهان و از آنجمله در سر نوشت جنبش انقلابی کشور و میهن ما آنچنان تأثیرات ژرفی خواهد داشت که نه فقط يك کمونیست، بلکه حتی هر میهن پرست دیگر ایرانی نمیتواند آنها را در نظر نگیرد.

برتریهای جامعه نوین

اما تنها در زمینه رشد قوای مولده نیست که سوسیالیسم برتری خود را ثابت میکند. عرصه قاطع عرصه مبارزات طبقاتی است. سرمایه داری قادر نیست بخواستهای مردم جهان در باره ایجاد يك جامعه متحد جهانی فارغ از جنگ و استثمار، استثمار، جهل و فقر و خرافه پاسخ مثبت دهد. سوسیالیسم (یعنی مالکیت اجتماعی ابزار تولید، رهبری آگاهانه و نقشه ای سیر اجتماع، حاکمیت دمکراتیک خلق بر رهبری طبقه کارگر، تسلط راسیونالیسم علمی) تنها و تنها پاسخ و حل صحیح به خواستهای این دوران معظم تاریخی است. سوسیالیسم بدین معنای روشن و صریح خود طی مبارزات طبقاتی گاه خونین و گاه بیخون، گاه قهر آمیز و گاه مسالمت آمیز، سرانجام در مقیاس جهانی پیروز خواهد شد و این پیروزی يك تحول انقلابی در تاریخ انسانی است زیرا بساط نظام سرمایه داری را برمیچیند و صورتبندی اجتماعی - اقتصادی نوینی بنام سوسیالیسم را

دنباله از صفحه ۱

تأسیس انترناسیونال کمونیستی

کمونیست چند کشور تشکیل شد و در آن از ۳۹ حزب و گروه انقلابی کشورهای مختلف دعوت بعمل آمد که در گذرگاه مؤسسان انترناسیونال جدید بجای انترناسیونال دوم شرکت کنند.

گذرگاه مؤسسان کمینترن از ۲ تا ۶ مارس سال ۱۹۱۹ در مسکو برگزار شد و از آن پس تا سال ۱۹۳۵ شش گذرگاه دیگر هم تشکیل گردید. هفتمین گذرگاه کمینترن (ژنوئه - اوت ۱۹۳۵) حائز اهمیت تاریخی عظیم است. در همین گذرگاه بود که استراتژی و تاکتیک احزاب کمونیست برای مبارزه علیه فاشیسم و پیشگیری جنگ جهانی جدید تنظیم گردید.

حزب کمونیست ایران از همان نخستین گذرگاه انترناسیونال کمونیستی به عضویت کمینترن در آمد و نمایندگان آن در کار کمینترن و گذرگاه های آن شرکت فعال داشتند. کمینترن در دوران حیات پرافتخار خود با برقراری پیوند میان جنبش جهانی کارگری و مارکسیسم - لنینیسم رسالت تاریخی خود را در فاصله میان دو جنگ جهانی انجام داد.

در دوران جنگ دوم جهانی تنوع اوضاع و احوال کشورهای مختلف در وضع کمینترن بعنوان مرکز واحد مجموعه جنبش کمونیستی تغییرات اساسی بوجود آورد زیرا احزاب مختلف در شرایط بکلی متفاوت فعالیت میکردند. در چنین شرایطی رهبری جنبش جهانی از يك مرکز واحد نه تنها عملا غیر ممکن بود بلکه صحیح هم نبود زیرا کار را به ایجاد تصمیماتی مغایر با خصوصیات و شرایط عینی کشورهای مختلف میکشاند. باینجهت هیئت رئیسه کمیته اجرائی کمینترن در ماه مه سال ۱۹۴۳ با تصویب تمام شعب خود تصمیم به انحلال کمینترن گرفت.

جنبش جهانی کمونیستی طی ۵۰ سالی که از تأسیس کمینترن میگذرد تجربه فراوان اندوخته و نشان داده است که کمونیست ها فقط در شرایطی میتوانند پیروزی خود را تأمین کنند که بطور متحد و بر بنیاد مارکسیسم - لنینیسم و انترناسیونالیسم پروتئری عمل نمایند. برای اطلاع بیشتر خوانندگان از جواب گوناگون فعالیت کمینترن دو مقاله مفصل در مجله «دنیای» و نشریه «مسائل بین المللی» منتشر خواهد شد.

های پس از جنگ داخلی بعد اعجاز آمیز امروزی رسیده، با تدارکات وسیع اجتماعی در زمینه ثروت بی مانند طبیعی خود که بطور عمده هنوز دست نخورده است قادر است به اوجی شگرف برسد، این مطلب را چند دهه آینده چنان ثابت خواهد کرد که از بدیهیات همه فهم خواهد شد.

چنین است پایه يك ایمان علمی، ایمانی که نتیجه حساب و سالتوسی، نتیجه تصب کور و سفیهانه نیست بلکه نتیجه درک واقعی قوانین حرکت جامعه معاصر است. باید با این ایمان مجهز شد و با این مشعل در تاریکی حرمانها و مشکلاتی که ما را در لحظات معینی آزار میدهد پیش رفت. ۱۰ سپهر

صحنه‌هایی از زندگی مردم

بشهادت مطبوعات ایران

مشت نمونه خروار - عدم اجرای قانون کار - يك پزشك براي ۱۵۰۰۰ نفر - ۸ تومان دستمزد براي کار ۲۴ ساعته - مفهوم تازه ای از بیمه‌های اجتماعی - دکه‌های واژگون شده - کار توافرسای کودکان - پارک!! سلسبیل - مطبوعات و فیلم در خدمت ابتدال

مشت نمونه خروار

کارگران بیمه شده اراک برای بیماری چشم باید به تهران بروند، زیرا حتی وسیله اولیه معاینه چشم هم موجود نیست (تهران مصور ۳ دی)

۸ تومان دستمزد برای کار ۲۴ ساعته

رژیم مدعی است که قانون کار در سراسر کشور اجرا میشود. بموجب قانون کار با تمام نقائص آن، کار روزانه کارگران به مدت ۸ ساعت تعیین شده. صرفنظر از آنکه در اکثریت قریب باتفاق کارگاهها و کارخانه‌های شهرستانها این ماده از قانون کار به‌چوچه اجرا نمیشود. در قلب کشور، در مرکز تهران نیز قانون در بسیاری از موارد بلا اجرا مانده است.

مخبر روزنامه اطلاعات با کارگران میدان بار فروشها در تهران مصاحبه‌ای نموده. کارگران مشکلات عدیده کار خود را برای مخبر اطلاعات بازگو نموده‌اند و از جمله در جواب خبر نگار که می‌پرسد در روز چند ساعت کار میکنید می‌گویند ۲۴ ساعته و وقتی از دستمزد آنها می‌پرسد می‌گویند روزانه بین ۸ تا ۱۰ تومان. (اطلاعات ۱۵ آذر ۱۳۴۷)

مفهوم تازه‌ای از «بیمه‌های اجتماعی»

قانون کار و بیمه‌های اجتماعی نه فقط جوابگویی نیازمندیهای کارگران در حین خدمت نیست، بلکه در سنین پیری، بکلی از غم آنان غافل مانده است. سؤال یکی از نمایندگان حزب پان ایرانیست از وزیر کار و امور اجتماعی این واقیعت را تأیید میکند: «کارگران پس از بازنشسته شدن از مزایای بیمه‌های اجتماعی محروم میشوند و دفترچه درمانی آنها پس گرفته میشود. باتوجه باینکه کارگر پس از سالیان متمادی در خدمت و در سنین پیری و پس از بازنشستگی احتیاج بیشتری به حمایت دستگامهای درمانی و بهداشتی دارد، چنین عمل دور از عدالت و مفهوم بیمه‌های اجتماعی را چگونه تعبیر میکنید؟ (خاک و خون ۵ آذر ۱۳۴۷)

دکه‌های واژگون شده

زندگی رقت بار برخی از صنوف زحمتکش نیز در پرتو «انقلاب سفید» شایان دقت است. اطلاعات تحت عنوان «دکه‌های واژگون» شکایت صنف بیخ‌فروش تهران را شرح زیر درج نموده است: «دکه داران گفتند که مأموران شهرداری به استفاد ماده قانون بسی آنکه تکلیفی برای کسب و کار ما و زندگی افراد خانواده صنف دکه دار تعیین کنند، برای جمع آوری دو هزار و پانصد دکه بیخ فروش

اعتراف به سوء استفاده مالکان بزرگ

طی ۶ ساله اجرای قانون اصلاحات ارضی ما بارها و بارها نوشته ایم و گفته ایم که مالکان بزرگ با سوء استفاده از ماده مربوط به معافیت اراضی مکانیزه، توانسته‌اند با خرید یک تراکتور زمینهای پهناوری را از شمول قانون خارج نموده و برای خود نگه دارند. اکنون تأیید این واقیعت را از زبان مجله دولتی «تلاش» که نسبت بین اراضی «مکانیزه» را با زمینهای که در آن تراکتور انداخته‌اند تا بجای مکانیزه جا بزنند نشان میدهد بشنوید:

⊗

«از ۶ میلیون هکتار اراضی زیر کشت فقط ۱۰۰ هزار هکتار آن مکانیزه است. اما مساحت اراضی که در کشور با تراکتور شخم میشود بین ۲ تا ۳ میلیون هکتار است.» (مجله تلاش - شماره ۱۳ آذر ۱۳۴۷)

که سرمایه هر یک از آنها بیش از یکهزار ریال نیست اقدام کرده و در بسیاری از محلات دکه‌ها را واژگون ساخته‌اند» (اطلاعات ۱۸ آذر)

صاحبان دکه‌ها و افراد اتحادیه دکه داران می‌گویند، چون این دکه‌ها در برابر جواز و موافقت شهرداری بجا داده شده، برداشتن آنها باید پس از جلب نظر و موافقت افراد اتحادیه باشد. ولی شهرداری را چه کار به نظر مردم، او بدون توجه بزندانگی و گذران خانواده ۲۵۰۰ بیخ فروش خوشحال است که گشایش معبر!! کرده است. کار توان فرسای کودکان

عدم اجرای قانون کار منحصر به کارگران بزرگسال نیست، بلکه خردسالان نیز از شمول قانون برکنار مانده‌اند. هزاران هزار کارگر کارگاههای قالی بافی کودکانی هستند که هنوز به سن ۱۲ سالگی نرسیده‌اند و طبق قانون کار، هیچ کارفرمایی حق استفاده از نیروی کار کودکان کمتر از ۱۲ سال را ندارد. ولی استفاده از نیروی کار کودکان کمتر از ۱۲ سال منحصر به کارفرمایان کارگاههای قالی بافی نیست در اکثریت مطلق کارگاهها و کارخانه‌های کشور کودکان کمتر از ۱۲ سال بادیستمزد قلیل به کارهای دشوار و جانفرسا اشتغال دارند.

در یکی از جلسات اخیر مجلس شورا یکی از نمایندگان می‌گوید:

«... اطفالی هستند کمتر از ۱۲ سال در مقابل کارخانه‌ها و کارگاهها، کارگرانی را می‌بینید که پتک روی سندان می‌کوبند و پای کوره‌ها می‌ایستند و کارهای بسیار زجر آور و شاقی به آنها تحمیل میشود (خاک و خون - ۳ آذر ۱۳۴۷)

«پارک!! سلسبیل

اطلاعات در شماره ۲۶ آذر خود، زندگی مردم غرب تهران یعنی محله «سلسبیل» را اینطور توصیف میکند: خبر نگار اطلاعات می‌نویسد:

«یک خانه ۲۵ متری که یک زن و شوهر و ۵ بچه در آن زندگی میکنند. حیاط حوض دارد و حاشیه‌ای باریک که ما بر آن ایستاده‌ایم و بچه‌ها که می‌آیند حاشیه حیاط پر میشود» در یک کوچه سلسبیل ۱۱ هزار کودک مدرسه می‌روند و با این وجود «در غرب تهران خبر از پارک نیست» فقط یک پارک کوچک درست باندازه یک حیاط

معمولی ساخته‌اند و چند تا سرسره و می‌گویند در هوای خوش بچه‌ها دو بشته می‌ایستند و نوبت نمیرسد» و تازه اینجا بهشت کودکان ایران است، زیرا هزارها کودک در روستا های کشور کارگاهها و کارخانه‌ها و زانگه‌های تهران در شرایطی بمراتب رقت بار تر بسر می‌برند.

مطبوعات و فیلم در خدمت ابتدال

بسی مناسبت نیست گوشه‌هایی از زندگی جوانان روشنفکر ایران و عدم رضایت آنانرا از مطبوعات مبتدل، فیلم‌های بازاری گرانی کتاب از زبان خودشان بشنویم. مجله «تلاش» مصاحبه‌ای با عده‌ای از دانشجویان نموده که در شماره آذر ۱۳۴۷ آن مجله درج است. یک دختر دانشجو در این مصاحبه می‌گوید: «مجله‌های نسل جوان را ورق بزیند، در آن مجله‌ها چیزهایی هست که دولت انتشار آنها را اجازه داده است. بیشتر مطالب این مجله‌ها، عبارتست از عکس‌عریان یا نیمه عریان هنر پیشه‌ها، داستانهای شهوانی و تپاه‌کننده و باور کنید آدم حتی در تنهایی خجالت میکشد آنها را مطالعه کند. من از خودم شرم میکنم... اگر توجه کنید می‌بینید جلوی بعضی از سینماها نوشته شده ورود کمتر از ۱۸ سال ممنوع. ولی اگر به سینما پا نهد، اغراق نیست بگوئیم که بالاتر از ۱۸ سال نخواهد یافت، و این یک وسیله تبلیغ شده برای صاحبان سرمایه‌ها...» همین دختر دانشجو در مورد ابتدال فیلم‌ها و گرانی کتاب می‌گوید:

«فیلم بیتل هارافورا به ایران می‌آورند ولی آیا شده یک فیلم علمی برای جوانان سه نمایش بگذارند. صحبت از مطالعه میکنند ولی قیمت بعضی کتابها سرسام آور است و چگونه یک جوان که بخرج پدر و مادر زندگی میکند قادر است از کتب مختلف استفاده کند. طبیعی است اگر شوق و ذوقی هم باشد فرومی‌بژمرد.»

با وجود چنین صحنه‌ها آیا میتوان مدعی شد که ایران دو قرن بجلو پرتاب شده است؟!

با پیوزش

از خوانندگان گرامی

انتشار این شماره ماهنامه مردم به علت اشکالات به تأخیر افتاد.

مینو

دنباله از صفحه ۱

نظری به مناسبات اعراب و اسرائیل و بحران خاور میانه

مدرن ترین سلاحهای جنگی حتی سلاحهای هسته ای و صحبت از الحاق اسرائیل به پیمان نظامی آتلانتیک شمالی هدفی جز تصاحب ابدی زمینهای اشغالی و ادامه توسعه طلبی اسرائیل در بر ندارد.

راههای رفع بحران خاور میانه

اکنون این مسئله بصورت حادی مطرح است که برای پایان دادن باین بحران خطرناک که نطفه یک جنگ جهانی را در خود میپرورد، چه باید کرد؟ چه راه حلهایی میتوان یافت که باین وضع پایان بخشد و آرامش را در این منطقه حساس جهان برقرار کند؟ بطوریکه معلوم است شورای امنیت سازمان ملل متحد با توافق آراء در ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷ فراری صادر کرد و بدنبال آن نماینده ای بنام دکتر یارینک مأمور مذاکره با کشورهای متخاصم برای فراهم آوردن مقدمات اجرای این قرار شد. در این قرار تخلیه اراضی اشغالی پس از جنگ ۵ ژوئن ۱۹۶۷، تضمین مرزهای کشورهای این منطقه و حل مسئله بیت المقدس و آوارگان عرب پیش بینی شده است. در واقع شورای امنیت راه حلی سیاسی برای رفع بحران خاور میانه نشان داد. از این چهار کشور همسایه اسرائیل سه کشور از جمله مصر که بزرگترین کشور عربی این منطقه است با قبول قرار شورای امنیت با راه حل سیاسی این بحران موافقت کردند تنها کشور سوریه که آن نیز مستقیماً مورد تجاوز قرار گرفته و قسمتی از خاک خود را از دست داده است از موافقت خود داری کرد، اما عدم موافقت سوریه بدان معنی نیست که سوریه از قبول یک راه حل عادلانه از طریق سیاسی سر باز میزند. در ۲۰ ژانویه ۱۹۶۸ وزیر خارجه سوریه در باره طرح پیشنهادی اتحاد شوروی برای اجرای قرار شورای امنیت چنین اعلام کرد:

«کوششهای این کشور (اتحاد شوروی) پیمان اندازه پر ارزش هستند که که گمانی که این کشور دائماً بکشورهای عربی نموده است». دولت فرانسه نیز پیشنهادی مبنی بر لزوم همکاری چهار قدرت بزرگ و دبیر کل سازمان ملل متحد بمنظور برقراری یک صلح عادلانه و مداوم در خاور میانه نمود که مورد توافق اوتانت دبیر کل سازمان ملل متحد قرار گرفت و اتحاد شوروی آمادگی خود را در اجرای این پیشنهاد که با کوشش آن دولت برای حل فوری بحران خاور میانه بطریق صلح آمیز بر اساس تصمیم شورای امنیت توافق دارد، اعلام داشت. رئیس جمهوری مصر در ۲۰ ژانویه امسال هنگام افتتاح مجلس ملی مصر گفت که: «اگر متد های سیاسی برای از بین بردن نتایج تجاوز به نتیجه برسند باید راه آنها را باز گذاشت» و ملک حسین پادشاه اردن در

۱۳ ژانویه ضمن مصاحبه رادیویی اظهار کرد که: «من قبول دارم که باید از همکاری قدرتهای بزرگ برای تأمین پیشرفت صلح آمیز و عادلانه حل مسائل خاور میانه استقبال نمود.» بطور کلی صرفنظر از بعضی اختلافات

که در بین نظرات کشورهای عربی وجود دارد، در مجموع خود مخالف با حل مسئله از طریق سیاسی بنحوی عادلانه نمیباشند.

روش اعضاء شورای امنیت

بدیهی است که در بین چهار قدرت بزرگ جهانی اعضای دائمی شورای امنیت، کشور اتحاد شوروی از همان آغاز تجاوز اسرائیل با اعراب تمام کوشش خود را بکار برده و میرسد تا از طریق سیاسی بحران خاور میانه پایان یابد. مناطق اشغالی از طرف اسرائیل بکشورهای اصلی خود باز گردید و اختلافات موجود بین اعراب و اسرائیل با تضمین مرزهای آنها و حل مسئله اعراب رانده شده از فلسطین بنحوی عادلانه، مرتفع شود و بدین طریق یکی از کانونهای خطرناک جنگ جهانی از بین برود. دولت فرانسه نیز در طول زمان بعلت رویه خشونت آمیز و تجاوز کارانه اسرائیل که به پیچوجو حاضر بقبول راه حل شورای امنیت نیست، سیاست بالنسبه قاطعی مبنی بر منع صدور اسلحه به اسرائیل و کوشش برای جلب همکاری چهار قدرت بزرگ و سازمان ملل بمنظور حل بحران از طریق سیاسی اتخاذ کرد. رویه انگلستان و امریکا در تمام مدت این بحران دو روی و بازی دو گانه بوده است امیرالاسم امریکا تحت تأثیر فشار افکار عمومی جهان بقرار شورای امنیت رأی داد ولی در پشت پرده و در عمل از اسرائیل حمایت و آنرا تشویق نمود هنگام انتخابات ریاست جمهوری در امریکا هر دو نامزد چه همفرو و چه نیکسون پشتیبانی خود را از اسرائیل اعلام داشتند. نتیجه سیاست مزورانه امریکا این بود که کوشش دکتر یارینک نماینده سازمان ملل بجائی نرسید و اسرائیل از این نظر که باید هر یک از کشورهای عربی جدا گانه و مستقیم وارد مذاکره شوند، دست برنداشت. حقیقت اینست که اسرائیل از وقت گترانی برای تثبیت قدرت خود در مناطق اشغالی استفاده میکند همچنانکه دو بار دیگر این سیاست را اجرا کرد. یکبار برای تصرف خاک فلسطین و بار دیگر برای تصرف بندر ایلات درخلیج عقبه.

اسرائیل وخامت را تشدید میکند

ارتجاعی ترین محافل اسرائیل طرفدار تشدید بحران، حفظ تمام مناطق اشغالی و آماده کردن اسرائیل برای تجاوز تازه ای هستند. موشه دایان در جواب یکی از خبر

گزاران در امریکا که پرسید آیا صحیح است که اسرائیل حاضر است بخشی از زمینهای اشغالی را باز پس دهد، گفت «خوب بود من میدانستم کدام احق چنین حرفی زده است.» ابا ابان، وزیر خارجه اسرائیل در مصاحبه با رادیو لو کرآمبورک در ۱۵ نوامبر گذشته باین سؤال که آیا از طریق شورای امنیت و یا همکاری چهار کشور بزرگ طبق پیشنهاد فرانسه امکان حل بحران وجود دارد جواب داد که «ابداً! خیر! تحت هیچگونه شرایطی قابل قبول نیست». بدیهی است که این محافل بدون داشتن پشت گرمی در محافل تندرو امپریالیستی امریکا و آلمان غربی با چنین غرور و شدتی راه حل سیاسی بحران را رد نمیکند. نتیجه طبیعی چنین سیاستی از طرف اسرائیل یا باید تسلیم بلاشرط اعراب و یا برانگیختن هر چه بیشتر آنها بتوسل به زور و اسلحه و در یک کلام ادامه وخامت اوضاع باشد. چون مسلم است که اعراب از حقوق مسلم خود صرفنظر نخواهند کرد و یا تمام وسائل از خود دفاع خواهند نمود لذا اوضاع وخیم تر و بحران تشدید خواهد شد چالب توجه است که گروه مائوتسه توکک نیز از این سیاست اسرائیل نهایت رضایت را دارند زیرا آنها با کمال صراحت هر گونه راه حل سیاسی را رد کرده و کوشش میکنند که افکار عمومی کشورهای عربی را بسوی حل نظامی سوق دهند و هر چه بیشتر بحران را تشدید نمایند. روزنامه ژین مین ژیبائو در ۶ ژانویه نظر حکومت پکن را چنین بیان میکند: «این باصطلاح حل سیاسی... ملل عربی را پشت تاریکی قرار نخواهد داد. افکار عمومی کشورهای عربی نشان میدهد که تنها راه صحیح مبارزه علیه تجاوز ادامه مبارزه سرسختانه و مسلحانه است. افکار عمومی علیه این بازی شومی است که امپریا لیستهای امریکائی و رونیونیستهای شوروی با «حل سیاسی» میکنند» در واقع پکن و هزارترین محافل اسرائیلی و امریکائی در یک جبهه سیاسی قرار دارند برای بکن مسئله مهم وجود بحران و تشدید آن ولو بقیمت خطر آنچنان وخامتی است که اتحاد شوروی و امریکا را در جهت برخورد نظامی سوق دهد. پکن خوب میداند که تنها شوروی بود که توانست با اقدامات سیاسی خود پیشرفت برق آسای نیروهای اسرائیل را در کشورهای عربی متوقف کند و پکن نه قادر بود و نه متخواست که جلو متجاوز گرفته شود لذا توقف نیروهای اسرائیل و آتش بس را بعنوان خیانت بملل عربی تلقی و اعلام کرد!!

تکامل حوادث از کدام سو است؟

حال به بینیم تکامل حوادث در کدام جهت است آیا راه حل سیاسی واقعاً وجود ندارد؟ آیا فقط تسلیم یا جنگ دو کفه ترازوی حل بحران هستند؟ واقعیات نشان میدهند که برخلاف تصور ماجراجویان اسرائیلی و چینی امکان حل بحران خاور میانه بدیالنی عینی و واقعی وجود دارد و در حال حاضر امید به یافتن چنین راه حلی از هر وقت بیشتر است. این عوامل واقعی از

اینقرارند: کشورهای عربی متخاصم که هم مرز اسرائیل هستند تمام ضایعات جنگ را در نتیجه کمک فوری اتحاد جماهیر شوروی و سایر کشورهای سوسیالیستی جبران کرده اند ارتش های این کشورها بخصوص مصر تجدید سازمان کرده و در طول زمان کیفیت آنها بالا رفته است مقاومت اعراب در مناطق اشغالی بطور روز افزونی تشدید شده است، افکار عمومی جهان علیرغم تبلیغات شدید صهیونیستها در اروپا و امریکا خواهان حل مسالمت آمیز و عادلانه بحران است، اتحاد شوروی با تمام قوا کوشش میکند که از طریق سیاسی قرار شورای امنیت اجرا گردد، در انگلستان و امریکا محافل معتدل تر و معقول تری وجود دارند که توسعه کانون خطر جنگ در خاور میانه و ادامه بحران را حتی بنفع انحصارهای نفتی نمیدانند، در اسرائیل نیز بتدریج این مسئله درک میشود که با وجود پشتیبانی بیسریغ کشور نیرومندی چون اتحاد شوروی علیرغم پیشرفتهای موقتی نظامی اسرائیل، ملل عرب که امروز پیش از هر وقت آماده بدقاع از حقوق خود شده اند، بعین اراضی اشغالی و توسعه تجاوز امکان پذیر نیست. بر اساس چنین واقعیاتی است که نیکسون رئیس جمهور امریکا در مذاکرات خود با دو گل پیشنهاد فرانسه را مورد قبول قرار داد و بار دیگر یارینک روانه خاور میانه شد تا مذاکرات خود را با کشورهای متخاصم از نو آغاز کند. اسرائیل باید مناطق اشغالی را تخلیه نماید، مسئله آوارگان باید بطرز عادلانه حل شود، مرزهای کشورهای این منطقه از جمله اسرائیل از طرف خود کشورها و چهار قدرت بزرگ جهانی و سازمان ملل متحد تضمین گردد. تا باین بحران که فقط بسود محافل جنگ طلب امپریالیستی و ماجراجویان چینی است خاتمه داده شود. تکامل حوادث هم در حال حاضر در چنین جهتی است.

کهنه چاپلوس
از سخنان مسعودی مدیر اطلاعات در وصف شاهنشاه آریامهر: «بزرگترین نایبهای عالم سخنان شاهشاه را باخط درشت درقافتر خود یادداشت میکنند.»
چه خوب شد جناب آقای سناتور برای جلوگیری از هرگونه اشتباهی تصریح فرموده اند که نه فقط نایبهای عالم، بلکه بزرگترین آنها، نه فقط باخط ریز بلکه با خط درشت، نه فقط در دفتر بلکه در قافتر خود یادداشت میکنند.

تغییر آدرس رادیو پیک ایران
هموطنان عزیز! رفقای حزبی!
به این آدرس در استکهلم (سوئد) با رادیو پیک ایران، ماهنامه مردم، مجله دنیا و مجله مسائل بین المللی مکاتبه کنید. نظریات، انتقادات و پیشنهاد های خود را برای بهبود رادیو و مطبوعات و مجموعه فعالیت ما ارسال دارید.
P. B. 49034
10028 Stockholm 49
Sweden

برخی از جوانب مبارزات زنان ایران در راه برابری حقوق

زن و دختر کارگر، دهقان، خانه‌دار، معلم دانشجو، پرستار و کارمند را به مبارزه صنفی و سیاسی کشاند. مبارزات پر دامنه زنان و دختران در سالهای ۱۳۲۰-۱۳۳۲ از درخشانترین صفحات تاریخ مبارزه زنان در قرن اخیر است. مبلغان رژیم به عدم میکوشند تا پیشینه طولانی مبارزات زنان را منکر شوند و چند گام عقب نشینی سالهای اخیر را بحساب «عطیه ملوکانه» بگذارند. اما اکثریت مردم ایران مبارزات زنان را اقل در ۱۰-۲۰ سال قبل از کودتای فراموش نکرده اند، فراموش نکرده اند که هر روز در گوشه و کنار کشور تعداد زیادی از زنان و دختران بجرم شرکت در اعتصابات کارخانه ها برای تساوی دستمزد و شرایط عادلانه کار، شرکت در مبارزات دهقانان علیه ستم ارباب و ظلم ژاندارم، شرکت در میتینگهای انتخاباتی برای تأمین حق رأی، شرکت در دموکراسیونهای عظیم صلح، شرکت در تظاهرات وسیع علیه ارتجاع و امپریالیسم بدست مأموران پلیس، کارآگاهی و ارتش مضروب و مجروح یا توقیف و زندانی میشدند. شعار تساوی حقوق زن و مرد که امروز تظاهر به آن از افتخارات هیئت حاکمه است از اصیل ترین شعارهای حزب ماست که حاملین آن تا چند سال پیش چون منادیان کفر و زندقه بدست مأموران شاه عقوبت میشدند. برای رد دعوی کسانی که حق رأی زنان را از «ابتکارات شاهنشاهی» میدانند کافی است یاد آور شویم که از بعد از جنگ جهانی دوم تا کنون، در بیش از ۸۰ کشور، زنان حق رأی بدست آورده اند و اتفاقاً مقاومت رژیم ضد دموکراتیک ایران در برابر این خواست منطقی موجب شد که ایران در ردیف آخرین کشورهای قرار گیرد که حق رأی زنان را برسمت شناخته اند.

بطان دعای رژیم مدعی است که گویا با شناختن حق رأی و

برخی تغییرات در قانون مدنی «نهضت زنان به هدفهای عالی خود نائل آمده است و زنان ایران از عالترین و کاملترین حقوق اجتماعی بهره مند میباشند» (اطلاعات ۶ مارس ۱۳۴۶) این ادعا پوچ بدون محتوی و گمراه کننده است. آنچه بدیهی است آنست که هدفهای عالی نهضت زنان ایران از نظر حزب ما که پرچمدار مارکسیسم-لنینیسم است فقط هنگامی بطور کامل تحقق خواهد یافت که تحولات بنیادی در نظام اجتماعی کشور ما پدید آید. پیشرفتهای خیره کننده زنان در کشور اتحاد شوروی و سایر کشورهای سوسیالیستی به درخشانترین وجهی اثبات کرده است که زنان فقط در سایه استقرار سوسیالیسم به برابری کامل خواهند رسید. برای نمونه فقط به ارائه چند فاکت اکتفا میورزیم:

در شورای عالی اتحاد شوروی ۲۸ درصد کل نمایندگان زن هستند. این رقم حتی بیش از تعداد نمایندگان زن در کلیه کشور

انتخابات انجمنهای دانشجویی

دانشجویی بچاره جوئی برخاستند و ناگهان شاه، فردیکه بارها فریادهای خشم دانشجویان را بزور سر نیزه خاموش کرده است، این بار پرچمدار «انقلاب آموزشی» شد. قطعنامه پشت قطعنامه و سند پشت سند صادر گردید. برای آنکه جنبش دانشجویان ایران، از موج جنبش دانشجویی در کشورهای سرمایه داری و نو استقلال و نیمه مستعمره برکنار بماند، ناگهان «خواستهای» دانشجویان از دهان شاه بیرون میاید، اودستور میدهد که مشکل شهریه «حل» شود و انجمنهای دانشجویی فوراً تشکیل گردد. دانشجویان چنانکه در شماره ۴۵ مردم توضیح دادیم، دیدند که مشکل شهریه چگونه «حل» شد و موضوع انتخابات انجمنها باقی ماند که آنهم «بخوبی و خوشی» برقرار گردید.

کنفرانس رامسر، مقررات اساسنامه مربوط به تشکیل انجمنهای صنفی دانشجویی را در سند ضمیمه قطعنامه کنفرانس اعلام نمود. در این سند سعی شده است که انجمنهای دانشجویی سدی در برابر جنبش دانشجویی گردند و مقام آنها تنزل یابد و تابع مقامات

ترین شعارها دامنه مبارزه را در میان قشرهای مختلف زنان بسط دهند. در حقیقت هم مبارزه عرصه ای وسیع و اشکالی متنوع دارد. محرومیت دو گانه زنان در اجتماع و خانواده یافتن تجهیز کننده ترین شعارها را برای جلب قشرهای وسیع زنان آسان میکند و اشکال آنها متنوع میسازد. باید با طرح اینگونه شعارها هر چه بیشتر شوق مبارزه را در زنان برانگیخت. سازمانهای موجود زنان علیرغم جوانب ارتجاعی آنها، عرصه ای است قانونی برای طرح این شعارها. نادرست است که شرکت در سازمانهای موجود را به آن علت که گردانندگان در بسیاری و یا زیر نفوذ دربارند تحریم کرد و بامید روزی نشست که اوضاع و احوال امکان مبارزه را برای سازمانهای واقعی زنان فراهم آورد. مبارزه برای ایجاد سازمانهای واقعی زنان هرگز منتفی نیست اما این مبارزه نباید از مبارزه برای تبدیل همین سازمانها به سازمانهای واقعی جدا باشد. برای اینکه سازمانهای موجود مجبور به مبارزه در راه خواستههای منطقی زنان شوند شرکت هرچه بیشتر توده زنان در آنها و طرح خواستههای ضروری است. نباید اجازه داد که فعالیت این سازمانها، آنطور که دربار میایل است در چارچوب اقدامات جزئی مبارزه یا بسوادی و پرداختن به امور خیریه محدود بماند. باید با فعالیت مستمر، این سازمانها را بسوی مبارزه واقعی در راه برابری حقوق سوق داد. بر خلاف دعاوی پر سر و صدای رژیم، آزادی واقعی برای زنان ایران وجود ندارد و تا آزادی واقعی هنوز مجاهدات فراوان در پیش است. ما با شاد باش هشتم مارس به کلیه زنان ایران، معتقدیم که زنان مترقی باید با توجه به اهمیت خطیر مسئولیت خود در این مجاهدات پیشگام باشند.

نه تسلیم به دعاوی با وجود سلطه استبداد و نه انقلاب مسلحانه در کارگاهها و کارخانه ها، روستاها، دانشگاهها، ادارات و مؤسسات دولتی، در سازمانهای موجود زنان ولو بطور محدود مبارزه میکنند عملاً نشان داده اند که نه مقنون دعاوی رژیم شده اند و نه شعار «انقلاب مسلحانه» را در شرایط مشخص کنونی واقعی میدانند. زنان پیشرو و مترقی بدستی دریافته اند که باید با حداکثر استفاده از امکانات علنی و بکار بردن اشکال و شیوه های گوناگون مبارزه و یافتن تجهیز کننده

دانشگاهی شوند. همچنین حقوق و وظائف آنها بعد اقل تنزل یابد. گردانندگان کنفرانس رامسر مقررات انتخابات نمایندگان دانشجویان را طوری تدوین کرده اند که دانشجویان نتوانند نمایندگان واقعی خود را انتخاب کنند. دارا بودن معدل «ب» (معدل ۱۴ بیلا) نداشتن سابقه محکومیت، دارا بودن صلاحیت اخلاقی؟ این ترتیب نه تنها عده ای بعزت نداشتن معدل ب محروم خواهند شد، بلکه مقامات دانشگاه میتوانند هر کسی را که بخواهند بیهانه داشتن سابقه محکومیت یا «صلاحیت اخلاقی» از حق انتخاب شدن محروم کنند. در انتخابات اخیر حتی این مقررات را نیز کافی ندانسته و موانع دیگری را نیز بوجود آوردند، مثلاً انتخابات دانشکده ها در یکروز صورت نگرفت تا در مقابل اعتراض متحد دانشجویان قرار نگیرد، یا لیست نامزد ها از پیش تعیین شده و روز قبل از انجام انتخابات با اطلاع دانشجویان رسانده شد. در جریان برگزاری انتخابات تراکتهای زیادی از طرف دانشجویان بخش شد. در یکی از این تراکتهای از جمله گفته شده بود «دوستان دانشجو! سازمان صنفی بیانگر خواسته های شماست، نگذارید مهره های بی اراده مقامات دانشگاه سرنوشت تحصیلی شما را تعیین کنند...» مقررات غیر دمکراتیک و موانع ضد دانشجویی باعث شد که دانشجویان عملاً نتوانند در انتخابات شرکت کنند و آنوقت اولیای امور این عدم شرکت را که خود موانع آنها بوجود آورده بودند طبق معمول ناشی از «عدم علاقه دانشجویان به شرکت در امور اجتماعی» دانستند.

در مرحله فعلی دانشجویان برای تبدیل سازمان فعلی دانشجویی، بیک سازمان واقعی دانشجویی مبارزه میکنند و قبل از هر چیز دانشجویان را برای لغو مقررات غیردمکراتیک انتخابات، بسیج مینمایند. دانشجویان میکوشند و انتخابات خود را در انتخابات شرکت کنند و انتخاب شوند، تشخیص دانشجویان در مورد صلاحیت اخلاقی نمایندگان منتخب خود کافست، و اراده اکثریت دانشجویان بهترین ملاک تعیین صلاحیت نمایندگان آنها است. دانشجویان آگاه دانشگاه از هم اکنون یا مبارزه بیکر و فعال خود برای انتخابات آینده آماده میشوند و برای تبدیل انجمنهای صنفی دانشجویی به مظهر اراده اکثریت دانشجویان تلاش مینمایند. اتحاد و مبارزه ضامن پیروزی دانشجویان است.

دنباله از صفحه ۱

کنگره جهانی زنان

در راه استقلال ملی و صلح و برقراری دموکراسی کمک خواهد کرد و این عوامل را ضامن اصلی تأمین حقوق زنان میدانند. زنان مترقی ایران وظیفه دارند در این مجمع مهم جهانی برای نشان دادن وضع زن ایرانی که دچار ستم و محرومیت دو گانه صنفی و اجتماعی است شرکت جویند و شعارهای نیم بند «اصلاحاتی» رژیم را افشاء کنند و شعارهای درست و بیکر تشکیل و مبارزه زن ایرانی را برای رهائی از قید محرومیت های صنفی و اجتماعی مطرح سازند. ش.ا.

گزارش آقای لونیجی کاوالیری

در باره «دادرسی» چهارده تن از روشنفکران ایرانی

در دادگاه نظامی تهران

جمعیت حقوقدانان دمکرات، خلاصه ای از گزارش آقای لونیجی کاوالیری، وکیل دادگستری رم را که بعنوان ناظر این جمعیت در محاکمه ۱۴ روشنفکر ایرانی (۳۰ دسامبر ۱۹۶۸ تا ۱۵ ژانویه ۱۹۶۹) در دادگاه نظامی تهران، پایتخت ایران، نشر داده است. ما عین مطالب منتشره را ترجمه و در اختیار خوانندگان می گذاریم. بار دیگر تصریح میکنیم که دفاع از حقوق دمکراتیک کلیه کسانی که مورد تجاوز و خود سری دستگاه جابر رژیم ضد ملی و ضد دمکراتیک قرار میگیرند وظیفه ماست و ما این وظیفه را صرف نظر از عقاید و افکار کسانی که قربانی خود سری قرار میگیرند موافقت و یا مخالفت حزب خود با این افکار انجام میدهم.

ماههای سکوت

در آغاز سال ۱۹۶۸ پلیس سیاسی ایران (ساواک) متهمین را دستگیر کرد. ماهها مقامات دولتی در باره این بازداشتها و تدارک دادرسی ساکت بودند. مطبوعات ایران تنها روزگشایش دادرسی از آن سخن گفتند. جمعیت حقوقدانان در اواسط نوامبر از منابع موثق اطلاع یافت که ۱۷ تن روشنفکر بازداشت شده بدادگاه نظامی تهران جلب خواهند شد و موافق ماده ۳۱۷ قانون جزائی ارتش و با اتهام توطئه علیه رژیم و کوشش برای تغییر رژیم سلطنت و تحریک مردم به شورش علیه آن برای آنها تقاضای اعدام خواهد شد.

از آنجا که مقامات ایرانی در این باره ساکت بودند جمعیت حقوقدانان آقای «آندره تماس» وکیل دادگستری بروکسل را مأمور کرد برای کسب اطلاع به ایران برود. آقای آندره تماس ۲۷ نوامبر وارد تهران شد. پس از چند روز اقدام یک سخنگوی رسمی وزارت امور خارجه تأیید کرد که دادرسی در شرف تکوین است. با اینحال سخنگوی نامبرده به دادن اطلاعات زیرین اکتفا ورزید: بازجویی خاتمه یافته است؛ ۱۴ نفر متهم هستند نه ۱۷ نفر؛ رؤسای متهمین هنوز شناخته شده نیستند؛ هنوز نمیتوان نام متهمین را بخش کرد؛ متهمین هنوز نتوانسته اند مدافعین خود را معین کنند؛ دادرسی علنی خواهد بود؛ مقامات دولتی ایران علاقمند احترام به اصول اعلامیه حقوق بشرند؛ ناظران قضائی میتوانند در دادگاه شرکت کنند.

سه هفته بعد از این اظهارات هیچ اطلاع دقیق و تازه ای بدست نیامد. جمعیت حقوقدانان از آقای کاوالیری خواست که در آستان سال نو برای کسب اطلاع به تهران برود و اگر ممکن باشد در دادرسی حضور یابد.

گشایش دادرسی

آقای کاوالیری پس از ورود به تهران مشاهده کرد که نه در مطبوعات و نه در محافل سیاسی هیچگونه اطلاعی نمیتوان بدست آورد. پس از اقدام در وزارت امور خارجه با معاون وزارت اطلاعات ملاقات کرد که سرانجام بوی اعلام داشت که دادسی روز ۳۰ دسامبر افتتاح خواهد یافت و بوی اطمینان داد که پروانه ورود دائم برای حضور در جلسات برای

از افسران در نظر گرفته شدند.

تنها ۱۰ روز قبل از گشایش دادرسی متهمین امکان یافتند با وکلای تسخیری خود تماس گیرند.

شایان ذکر است که یکی از وکلای

مدافع بنام سرهنگ بهره وری علیرغم اعلام سرعش در باره دفاع از برخی از متهمین بدون تشکیل هیئت مدافعه و بدون وکیل مدافع کمکی یا جانشین، به محض اینکه سخنان خود را به پایان رسانید تالار دادگاه را ترک کرد و در دفاعیه همکاران خودش و حتی در دفاع از موکلین خودش حضور نیافت.

بازداشت خودسرانه

جزء ایرادات بدوی از طرف وکلای مدافع، مخدوش بودن عمل بازداشت بیش از ۲۴ ساعت بدون صدور حکم بازداشت و بدون بازجویی مطرح شد. این بازداشت خود سرانه مدت طولانی ادامه یافته و این عمل نقض مقررات اصول محاکماتی ایران و همچنین ماده ۹ اعلامیه حقوق بشر است.

سوء رفتار و شکنجه ها

۱۰ تن از متهمین در باره وجود شکنجه و سوء رفتار که خود در جریان بازداشت علیرغم ماده ۵ اعلامیه حقوق بشر در معرض آن قرار گرفته بودند اظهاراتی کردند.

گفته شد که قبلا اعتراضاتی در این باره انجام گرفته است که در اسناد دادگاه ضبط است یکی از متهمین بنام ظریفی متذکر گردید که او را دوازده روز در نتیجه زخم هائی که بر اثر شکنجه داشته ناگزیر در بیمارستان خواباندند. ۹ تن دیگر از متهمین نیز تصریح کردند که اظهارات آنها به زور شکنجه از آنها گرفته شده و آنها بعداً این اظهارات را تکذیب کردند. از اظهارات برخی متهمین و تماس آقای کاوالیری با برخی از آنها این نتیجه حاصل میشود که تعویق امر محاکمه بدین علت بوده است که میخواستند کلیه آثار شکنجه از بین برود. از جمله سوء رفتاری که با متهمین شده است نکات زیرین ذکر شده است:

ادامه بازجویی تا مدت ۵۰ ساعت قرار دادن متهمین در حبس مجرد بمدت ۲۰ روز بکار بردن حلقهات فولادین برای فشردن

اعضاء

سوزاندن دردناک بدن.

بی نظمیهای دیگر در جریان تحقیق

در دادگاه همچنین مخدوش بودن تعدادی از صورت جلسات یاد آوردی گردید، نه تنها بدین سبب که «ساواک» آنها را تنظیم کرده است و نه قاضی تحقیق، بلکه همچنین بدان دلیل که این اسناد نه تاریخ دارند و نه امضاء و حتی نام طرف

بازجویی در اسناد ذکر نشده است. برخی از صورت جلسات دارای امضاء متهم نیست برخی دیگر را بطور جمعی برای عده ای از متهمین بدون مراعات مقررات دادرسی و با نقض ماده ۱۱ اعلامیه حقوق بشر تنظیم کرده اند.

در عین حال باید متذکر شد که دادستان

ایرادات و کسای مدافع را رد کرد و اعلام داشت که مطلب باید به دادگاه احاله شود. راجع به مخدوش بودن برخی از صورتجلسات گفت برخی امضاها متهمین از این صورتجلسات بدون آنکه قاضی تحقیق سندی دایر به توضیح علت حذف بودن امضاء ارائه کند پاک شده است و بدینسان دادستان عملاً وارد بودن اظهارات و کسای مدافع را در باره نادرستی بسیاری از صورتجلسات پذیرفته است.

فقدان دلایل و گواهان

در جریان رسیدگی ماهوی که در چهارمین جلسه آغاز شد متهمین موارد گوناگون اتهام را رد کردند. بر که های اتهام که عبارت بود از چهار رولور، دو جفت دستکش بوکس، دو افزار مکانیکی، دو وزنه، سه شناسنامه و سه گفترنامه با شدت اتهامات وارده تناسبی نداشته است. صورت جلسات مربوط به ورود در منازل متهمین به توقیف اثاثیه خانه اکتفا میکند و تفتیش خانه ها منجر به ضبط مقداری کتب فنی و فرهنگی که آزادانه در تهران بفروش میرسد شده است. فقدان دلایل کاملاً نظر گیر بود. باید متذکر شد که حتی در جریان بازجوییهای مربوط به سازمان امنیت هیچگونه گواهی احضار نگردیده است.

حکم دادگاه

سرانجام پس از دو هفته جلسه، دادگاه نظامی بیزن جزئی را به ۱۵ سال حبس محکوم کرد. ۷ متهم دیگر به مجازات ده سال زندان و ۶ متهم دیگر بمجازاتهای از ۳ تا ۸ سال زندان محکوم شدند. این مجازاتها بسیار سنگین است. با اینحال باید گفت در آغاز برای هشت متهم تقاضای مجازات اعدام شده بود.

آقای «کاوالیری» در نتیجه گیری از گزارش خود تأکید میکند که حضور ناظران خارجی و مطبوعات بین المللی، اقدام شخصیتها و سازمانهای جهان تأثیر معین بر ضد خودسری کامل در مورد محاکمات سیاسی و اجرای اصول حقوقی دارد.

و اما در باره محاکمه تجدید نظر ۱۴ روشنفکر ایرانی و دادرسی های دیگری از این نوع و بطور عموم وضع زندانبان سیاسی لازم است که حقوقدانان بویژه از طریق ابتکارات و مداخلات خود باین نتیجه دست یابند که به موازین قانون اساسی و اصول اعلامیه حقوق بشر احترام اکید گذارده شود، زندانبان سیاسی آزاد گردند و فشار و تضییق متوقف شود.

ارزیابی يك ملت

از نظر امپریالیسم امریکا

«شورشهایی که در ترکیه بمناسبت رفتن ناوگان ششم امریکا باین کشور رخ داده است برای بسیاری از امریکائیان زننده بوده و آنها مثال عینی از روش آن سگی دانستند که دست کسی را که باو غذا میدهد و از او دفاع میکند گاز بگیرد. این شورش یک اشتباه بود.»

(سرمقاله نیویورک هرالد تریبون - ۱۹ فوریه ۱۹۶۹)